

Helle Lindahl

NOAH SKAL I SKOLE

En højt-læsningsbog om det første skoleår

Dansk Psykologisk Forlag

2018

Pris 299 kr.

Bogen består af 28 kapitler, hvor det tager ca. 20 minutter at læse hvert kapitel. Bogen er tænkt som en højt-læsningsbog på overgang fra børnehave til skole samt i børnehaveklasse og 1. klasse. Men den kan bestemt også være en bog, som *forældre* eller *bedsteforældre* kan læse højt *hjemme*.

Noah, som vi følger i bogen, er født i en kernefamilie, hvor faderen har en dreng fra et tidligere forhold og hvor Noah får en lillebror. Vi møder også Noahs klassekammerater med de med- og modspil, der er i en gruppe af 6-7 årige, hvor der er følelsesmæssige oplevelser på godt og ondt, som man nu oplever dem i denne alder. Fint at få sat ord på følelser, især de følelser, der opstår, når noget går en imod.

Tanken om første skoledag fylder meget hos børn. Historien om første skoledag er vigtig, om end jeg måske synes, at det er i overkanten at børnehaveklasselederen siger: " Dette første skoleår er nok et af de mest spændende i Jeres liv ". Holdningsmæssig har jeg svært ved, at mor tilbyder at bære Noahs nye skoletaske. Jeg vil se børn, der opdrages til at tage ansvar og kunne selv.

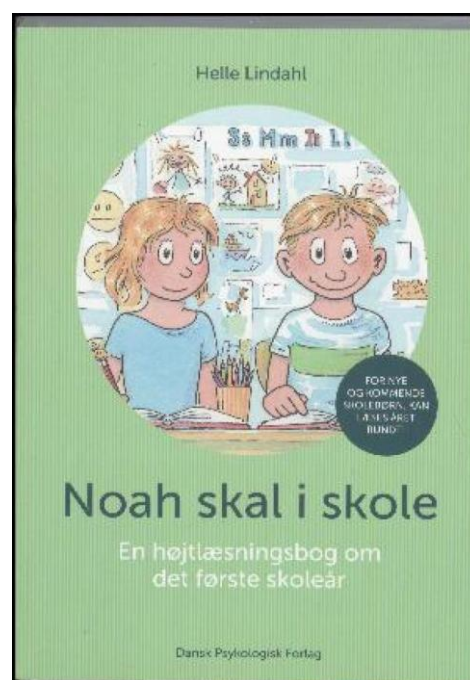
Noah har utrolig meget fokus på læsning og det har læreren også, idet hun spørger ud i klassen på første skoledag, om der er nogle af børnene, der kan læse. Dette spørgsmål kan jo fra dag ét i klassen *fremhæve* nogle børn og *dunke* andre i hovedet. Jeg ville ønske, at der var nogle af de voksne, der fik dæmpet Noahs fokusering på læsning.

I det næste kapitel tales der om lektier, regler og fritid. Og sådan fortsætter bogen med hverdagsoplevelser og hverdagstanker bl.a. om, hvordan man bør opføre sig i skolen. Vigtigt at fokusere på regler og opførsel fra dag et i skolen. Der er mange eksempler på, hvordan man skal opføre sig på en skole - gode og fornuftige omgangsregler, som jeg sætter stor pris på bliver italesat.

På et tidspunkt spekulerer Noah på, hvorfor han skal gå i skole. Det er der jo tilsyneladende en del børn, der gør. Så det er et vigtigt punkt at snakke om. En dag ringer brandalarmen, en anden dag føler Noah sig ensom i frikvarteret. Og så bliver han beskyldt for at fælde en anden i en fodboldkamp. Hverdags begivenheder som aldersgruppen kan nikke genkendende til og givet vis har en mening om, især hvis de indgår i en udvidende dialog.

Der er mange fine beskrivelser, der handler om de følelser, man kan have i forskellige situationer, når man er 6-7 år. Som f.eks. da Noah er ked af det, fordi han synes, der er for mange timer i skolen.

Noahs mor udspørger sin dreng om, hvad han har lavet i skolen, når han hellere vil fortælle om sin gode ven. Empati hos voksne er godt, men børnene kan jo forholde sig til den beskrevne situation og man må håbe, at lærer eller forældre - hvem der læser bogen højt - kan stille nogle relevante spørgsmål til denne situation.

Vi hører også om Noah, der lytter, da hans mor ringer til læreren og skælder ud - det mener jeg ikke nødvendigvis drengen skal lytte til? Men igen handler det om, at den voksne på en empatisk måde får sat tanker og diskussion i gang hos dem, de fortæller bogen til.

Diskussionen om Noah må få en kat, giver stof til eftertanke, men jeg kunne godt undvære at det er "*moderen*", der er bange for edderkopper. Er det kun kvinder, der har den oplevelse?

At skulle flyve for første gang er en stor oplevelse, men jeg ved ikke hvor smart det er, at beskrive *alle* politimænd i lufthavnen som sure? Men igen kan man jo spørge ind til dette og høre, hvordan børnene i klassen har oplevet at være i en lufthavn.

Det er fint, at Noah ved farmors fødselsdag undrer sig over, at hun ikke får en cykelhjelm, for hun cykler uden. Her er der jo virkelig lagt op til diskussion, som der er mange steder i bogen.

Fint med kapitlet om at være på hospitalet og at høre om den brækkede arm og utroligt vigtigt, at Sofie i klassen får lov til fortælle om sin farmor, der døde af kræft.

Der er virkelig lagt op til mange vigtige og givende samtaler, men der er for mange ja/nej spørgsmål i selve bogen:

- kan du huske din fødselsdag?
- var du nervøs?
- blev du forvandlet til en skoleelev fra første skoledag?
- lærte du at læse på første skoledag?

Der bør stilles åbne spørgsmål, der sætter gang i samtalen. At kunne stille spørgsmål, så de virkelig giver barnet mulighed for at tænke sig om, resonere og respondere på udfordringer, er måden, man stimulerer barnets tankeprocessor på.

Fint at man har et arbejds materiale bag i bogen, hvor der henvises til "**FOLKESKOLENS FÆLLESMÅL**". Bogen viser - især i arbejds materialet bag i bogen - hvor meget læring, der efterhånden er flyttet ned i børnehaveklasse / 0 klasse.

Der er et lille afsnit om højtlesning, men jeg ville ønske, at dette afsnit fulgte meget mere op omkring "dialogisk læsning" og jeg så gerne, at talemåder, synonymmer, samtale ord med mere, også var noget, man også tog op hjemme med hjælp fra læreren. For mig er samspil og samarbejde med hjem og skole vigtigt. Så må man i den enkelte klasse vurdere, hvor meget man kan lægge over til forældrene.

Ideer til hvordan man kan arbejde med de forskellige kapitler ud fra **Folkeskolens fællesmål**. Her er der fokuseret på:

- Talemåder
- Samtale ord
- S sammensatte ord
- Modsatte ord
- Ord med ens betydning
- Gåder
- Ord der staves ens, men har forskellig betydning
- Ordleje
- Lydtræningsøvelser

Alt sammen gode og relevante indslag, som i den grad er med til at udvide børns ordforråd og begrebsforståelse.

Men jeg har svært ved at acceptere, at der er staveord, der er taget fra 120 mest brugte ord. Dette hører i min optik ikke hjemme i børnehaveklassen. Disse ord er jo nonsens, når de ikke optræder i sammenhæng.

Bogen, som jeg har læst for børn i målgruppen - men enkeltvis - er særdeles velegnet til højtlesning og kommer ind på rigtig mange dagligdags problematikker både de sjove og de mere alvorlige. Dem der gør ondt og som det kan være svært at tale om. Ved at stille spørgsmål og snakke med børnene om indholdet i de enkelte kapitler, får man mulighed for at høre børnenes mening. Der er virkelig mange hverdagsoplevelser i bogen, som giver et rigtigt godt grundlag for dialog.

Jeg kunne ønske, at bogen efter at være læst for hele klassen, blev læst igen for små grupper af børn, hvilket ville give mere tid til samtalen og spørgsmål. Eller at ét barn på skift kunne låne bogen med hjem, så man læste et kapitel højt hjemme og snakkede om indholdet. For der er virkelig meget at snakke om, men med måske 24 elever i klassen, må man jo vente på sin tur.

Vi har i øvrigt et problem i den danske skole, idet 17-18 % af eleverne allerede i 3.-5. klasse ikke gider at læse. Men for mig er et af grundlagene for læseprocessen, at man bliver stimuleret og gjort nysgerrig ved netop højtlesning.

Så ekstrem fint med højtlesning på de givne alderstrin. Fint med både positive og mere negative oplevelser, som opstår i de 6-7-åriges virkelighed. Jeg havde gerne set, at man gjorde mere ud af højtlesning i bogens arbejds materiale og skrev lidt mere om " dialogisk læsning. "

Det er i orden, at den voksne, der læser bogen højt, stiller kritiske og uddybende spørgsmål.

Ud over at lære at lytte, tale, spørge og genfortælle teksten, er det for mig vigtigt, at børnene får stillet spørgsmål, der handler om holdninger og at man forsøger at gøre børnene kritiske overfor de episoder, der beskrives i bogen.

Det er lykkedes bogen forfatter at finde rigtig mange små hverdags situationer, som mange børn kan nikke genkendende til og have en mening om.

Det gjaldt bestemt de børn, jeg har læst højt for. I øvrigt kunne de også godt lide tegningerne. Bogen kunne indgå som fast læsestof i børnehaveklassen / 0 klasse.

Birgitte Franck